No. 1400 — Zaterdag 29 October 1910. — 27ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

BUREAUX VAN DIT BLAD
Redactie en Administratie
Waterkant, Overzijde.
Oud No. 223, Nieuw No. 4.

Es Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di abonnement ta fl. 2,— pa tres luna pagá padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire. Aruba, St. Martin (P. H.), St. Eustatius i Saba fl. 10.— pa anja
Un numero sol fl. 0.15.
Anuncio di 1 te 7 regel f 0.50 cada regel mas 7½ cts.

Curaçao, 28 October.

ONZE BEGROOTING

BIJ DEN

MINISTER.

Onder dagteekening van 26 September werd het Ontwerp *Definitieve vaststelling van de koloniale huishoudelijke begrooting van Curaçao voor het dienstjaar 1911* bij de Tweede Kamer der Staten-Generaal ingediend.

Uit de Bijlage van de Memorie van Toelichting blijkt dat Z. Exc. de Minister in de voorloopig door den Kolonialen Raad goedgekeurde Begrooting eenige wijzigingen heeft aangebracht.

Er zijn posten verhoogd, andere verlaagd.

Verhoogd werden de voor *memorie* uitgetrokken posten voor de draadlooze telegrafie. De oprichtingskosten en kosten van explcitatie en onderhoud der stations op Curaçao, Aruba en Bonaire zijn begroot op f 17 400. De inrichtingen zullen voorzien worden van windturbines.

Ook werd f 1250 uitgetrokken voor aankoop en inrichting van een gebouwtje, bestemd voor kantoor van den gezaghebber–ontvanger en voor raadzaal op het eiland Saba.

Met deze verhoogingen zal eenieder hier in de Kolonie geheel accoord gaan.

Van harte hopen wij, dat ook de Staten–Generaal de draadlooze verbinding tusschen de eilanden zal goedkeuren. De eenheid der Kolonie zal er door worden gebaat, het bestuur over de verschillende eilanden er door worden vergemakkelijkt, terwijl handel en scheepvaart er niet geringe voordeelen bij kunnen behalen.

Maar nu de verlagingen.

Art. 41, waarbij f 63.000 was uitgetrokken voor verbetering van de *Sint Anna-baai* werd vervangen door een *Memorie*-post.

In de Toelichting zegt de Minister hieromtrent:

„Hoewel doordrongen van het groot belang van den voorgenomen maatregel, heeft ondergeteekende zich niettemin genoodzaakt gezien het aangevraagde bedrag van de begrooting af te nemen en door een memoriepost te vervangen, omdat de ter zake van het Koloniaal Bestuur gevraagde nadere inlichtingen en de verder noodige gegevens niet tijdig genoeg te zijner beschikking gekomen zijn om thans reeds een afgerond voorstel te kunnen indienen. Hij behoudt zich mitsdien voor om bij de schriftelijke behandeling der begrooting op deze aangelegenheid terug te komen."

De noodige gegevens, welke de Minister verwachtte, houden ongetwijfeld verband met de plannen der havencommissie LEEZER, EVERTS, VAN LIDTH DE JEUDE en MEESTER.

Nu de Minister verklaart „doordrongen te zijn van het groote belang van den voorgenomen maatregel", meenen wij de zoo hoog noodige verbetering der St. Annabaai met vertrouwen te gemoet te mogen zien. Bij de stukken, welke tusschen Minister en Tweede Kamer nog gewisseld moeten worden vóór de openbare behandeling der begrooting zullen wij zeker een afgerond plan aantreffen, waaruit ons blijken zal, of een particuliere vereeniging, dan wel het Gouvernement de verbetering onzer haven zal ondernemen.

Wij voor ons voelen meer voor een van Staatswege ondernomen werk.

Immers, een particuliere vennootschap beoogt allereerst winst uit het bedrijf te halen. En die winst kan niet verkregen worden, tenzij door haven–, of steigergeld te heffen van de schepen. Waar nu onze scheepvaart en handel uit alle macht, met kunst en vliegwerk, omhoog geheven moeten worden, is het niet voorzichtig, noch in ons belang, zoo de scheepvaart in onze haven, eerst onlangs van Gouvernementswege door afschaffing van oude verordeningen meer en meer vrij gemaakt, weder bezwaard zou worden door scheepsongelden van wege de Haven–exploitatie geheven.

Verbetering der haven *ter wille van het algemeen belang* door den Staat ondernomen behoeft echter geen verzwaring van lasten na zich te slepen, zoodat een dergelijke verbetering onzer haven, zonder bezwaar in het belang van den wederopbloei van handel en scheepvaart kan ondernomen worden.

Verbetering onzer haven is een allereerste vereischte om wederopleving van scheepvaart en handel althans mogelijk te maken. En dat behoort de Regeering zelve te beproeven en niet over te laten aan een onderneming van particulieren, die er winst mede beoogen.

Het algemeen belang der Kolonie moet hier gelden als hoogste wet. Niet de overweging, of het Koninkrijk der Nederlanden soms de betrekkelijk geringe som van f 63.000 kan uitzuinigen, omdat een handelsonderneming het werk wil overnemen, wat eigenlijk door den Staat gedaan had moeten worden.

Wij willen met dit alles volstrekt niet zeggen, dat de verbetering onzer haven, door een particuliere onderneming uitgevoerd, ook niet ten voordeele van Curaçao zal zijn. Wij begrijpen volkomen, dat zulk een werk niet zal ondernomen worden, als er geen winst voorzien wordt, als niet vast en zeker wordt verondersteld, dat verbetering onzer haven ook verbetering van scheepvaart en handel waarschijnlijk maakt. Maar de voordeelen, de winsten van den wederopbloei onzer Kolonie zal dan niet voornamelijk door de Kolonie, maar hoofdzakelijk door de Particuliere Vereeniging worden genoten. En dát mag toch niet het doel zijn van de verbetering der haven van een noodlijdende Kolonie. En daarom hopen wij dat het Nederlandsch Gouvernement zelf dit hoog noodige werk zal ter hand nemen voor Curaçao, evenals het Deensche Gouvernement nog kostbaarder werken onderneemt ter verbetering van de haven van St. Thomas.

Nog vier andere verlagingen werden door den Minister in de begrooting aangebracht. Het traktement van den cipier der gevangenissen werd verlaagd met f. 300; de toelage van den hypotheekbewaarder met f. 600, den aankoop van landbouwwerktuigen met f. 500, de subsidie aan de damesvereeniging „Club Entre Nous" met f. 200.

De Gouverneur had voorgesteld het traktement van den cipier met f.300 te verhoogen, omdat het tegenwoordig salaris, met het oog op de aan de betrekking verbonden verantwoordelijkheid, te gering werd geacht. De Raad van Bestuur en de Koloniale Raad keurden dit voorstel goed.

De Minister „heeft echter gemeend die verhooging weder van de begrooting te moeten afvoeren. Na aftrek van hetgeen de genoemde beambte moet storten voor pensioen houdt hij, met inbegrip van de f. 200 die hij krijgt voor het geven van onderwijs aan de gevangenen, f. 1137,50 over, welk bedrag door den Minister voldoende wordt geacht."

Maar door den Gouverneur, door den Raad van Bestuur, door den Kolonialen Raad wordt dit bedrag beslist *onvoldoende* geacht. En zij die aldus oordeelden, zijn tot oordeelen alleszins bevoegd. Zij kennen de toestanden op Curaçao en weten, dat het leven, — niet van de arme buitenbevolking — maar van de categorie personen waartoe ambtenaren, ook de minderen, nu eenmaal behooren, hier betrekkelijk duur is.

Een ieder zal moeten toegeven, dat even f 1100 beslist te weinig is voor deze betrekking, welke, nog slechts een paar jaar geleden tot de meest voordeelige posten behoorde. Het verschil van traktement en emolumenten van vroeger en de tegenwoordige karige salariëering wordt al te groot. Daarbij komt, dat de tegenwoordige titularis, zoo de voorgestelde verhooging geschrapt blijft, in slechter conditie geraakt dan hij thans geweest zou zijn, als hij in militairen dienst ware gebleven, terwijl een veel grootere verantwoordelijkheid hem werd opgelegd.

Door fatsoenlijke salariëering moet de Regeering zich het aanblijven van goede ambtenaren verzekeren. Dat is in het belang van den dienst.

Beknibbelen op kleine traktementen is verkeerd begrepen zuinigheid.

De Minister acht f 1137,50 een voldoende betaling voor den cipier, maar sluit dan de f. 200, die hij ontvangt voor het geven van onderwijs aan gevangenen, in.

Dit geven van onderwijs behoort onzes inziens niet bij de werkzaamheden van den cipier als zoodanig en werd hem eerst onlangs opgedragen. Voor dit afzonderlijk werk, behoort hij ook afzonderlijk betaald te worden. De cipier als zoodanig ontvangt dus eigenlijk slechts f. 937, 50, wat zeer zeker te laag genoemd moet worden.

Met de verhooging der toelage van den hypotheekbewaarder kon de Minister zich ook niet vereenigen.

In de Toelichting heet het: Met het oog op den financieelen toestand der kolonie komt deze verhooging den ondergeteekende echter niet gerechtvaardigd voor."

Alles wat wij hierboven gezegd hebben ten opzichte van het lage traktement van den cipier geldt ook, en in nog sterker mate, voor den hypotheekbewaarder, die vroeger f. 1200 ontving.

Den geheelen kantoortijd moet de hypotheekbewaarder dienst doen, even lang als de andere ambtenaren. Zijn verantwoordelijkheid is zeer groot. Voor zulk een gewichtigen post is f. 600 geen betaling.

In de toekomst zal men trachten de betrekking met eene andere te combineeren om aldus de toelage te verhoogen. Uitstekende maatregel van goed begrepen zuinigheid!

Maar in de Toelichting van den Minister lezen wij: Thans bestaat daartoe geen gelegenheid."

Welnu, als reeds nu overwogen wordt door combinatie met een andere betrekking de toelage te vermeerderen, dan wordt ook reeds nu ingezien, dat de tegenwoordige betaling te gering is. Dan mag de Minister deze onbillijkheid ook niet langer laten voortbestaan, maar behoort Z.Exc. de voorgestelde verhooging door Gouverneur, Raad van Bestuur en Kolonialen Raad goedgekeurd, over te nemen. De financieele toestand der kolonie eischt niet, dat men gewichtige posten, waaraan groote verantwoordelijkheid is verbonden, te weinig betaalt.

Dan valt er nog wel op ander gebied te bezuinigen.

De f 500 voor aankoop van landbouwwerktuigen waren op de begrooting gebracht „om eventueel, als er landbouwwerktuigen mochten worden uitgevonden, die voor den Curaçaoschen landbouw van groot nut kunnen zijn, die werktuigen te kunnen aankoopen."

De Minister raamt dezen post voor memorie „aangezien uit deze toelichting blijkt, dat men geen bepaalde werktuigen op het oog heeft en het ramingscijfer dus geheel in de lucht hangt." Nu, daar hebben we vrede mee.

De laatste verlaging door den Minister in de Begrooting aangebracht betreft de subsidie aan de Damesvereeniging „Entre Nous."

De Minister „acht het subsidie van f. 200 voor verlichting (van het Wilhelminapark) met het oog op de openbare orde gerechtvaardigd, dit is niet het geval met het thans voor de eerste maal uitgetrokken bedrag van f. 200 voor onderhoud. Daarom heeft de Minister gemeend het subsidie weder tot f. 200 te moeten terugbrengen."

Door het minder ruim vloeien der bijdragen van particulieren gaat het onderhoud van het Wilhelminapark met moeilijkheden gepaard. Te vreezen is, dat de weinige gegoeden, die nu nog een kleine bijdragen kunnen geven daarmede zullen ophouden, als zij zien, dat hunne kleine bijdragen toch niet toereikend zijn om het park te onderhouden.

En wat zal dan geschieden? Dan zal het park, met zooveel moeite en opoffering door de energie van particulieren tot stand gebracht, en dat een waar sieraad is onzer hoofdstad, óf als een dorre wildernis door het Gouvernement moeten worden opgeruimd, wat een schande zou wezen voor de kolonie, óf het Gouvernement zou geheel alleen voor het onderhoud moeten zorgen.

Is het dan niet veel praktischer het particulier initiatief te steunen en met de burgers samen te werken voor de eenigste verfraaiing onzer stad? Of is het goed gezien het park wel te willen verlichten, maar niet te willen zorgen dat het park in stand blijve?

Het in stand houden van 't park is toch van meer gewicht, dan de verlichting van een park dat niet goed onderhouden kan worden.

Koloniaal Verslag 1910.

Mededeelingen van algemeenen aard.

§ 1. Rust en orde werden in 1909 niet verstoord.

De œconomische toestand was dat jaar op het hoofdeiland over het algemeen gunstiger dan in 1908. In den toestand van de groote grondbezitters kwam echter niet veel verbetering. Deze richtten aan de Curaçaosche Hypotheekbank een verzoek om hulp, hetwelk door genoemde Bank aan het Koloniaal Bestuur werd doorgezonden en geleid heeft tot het benoemen van eene Commissie, ten einde den toestand van het groot landbouwbedrijf in de kolonie na te gaan, de oorzaken van den achteruitgang der plantagehouders op te sporen en middelen tot verbetering aan te geven.

Voor den minderen man was het jaar 1909 gunstig, zoodat sedert Maart van dat jaar geen geldelijke onderstand aan behoeftigen behoefde verleend te worden. Het oogstjaar 1908|09 was voor de maïs en pinda zeer gunstig, terwijl de opbrengst van de veeteelt voldoende was. Daarentegen mislukten twee dividivi-oogsten. Ook bleef de prijs van dit product het geheele jaar door laag. Vlechtmateriaal was in 1909 overvloedig aanwezig, zoodat de hoedenvlechtsters weer een, zij het ook door de lage prijzen van de grove strooboeden, karig middel van bestaan vonden in de vlechtindustrie.

In Juni 1909 werd door het Koloniaal Bestuur aan de heeren F. W. EVERTS en L. M. LEEZER vergunning verleend tot het doen van de noodige opnamen, opmetingen, boringen, enz. op Curaçao, om te onderzoeken op welke wijze de haven van Willemstad en het daarmede verbonden Schottegat, met het oog op de doorgraving van de landengte van Panama, geheel in orde kan worden gemaakt, zooals voor de groote scheepvaart zal blijken noodig te zijn.

In October 1909 werd te 's Gravenhage eene naamlooze vennootschap opgericht, welke ten doel heeft door proefnemingen op groote schaal uit te maken of de sisal– (of de pita–) cultuur in de kolonie al dan niet als een winstgevende cultuur is te beschouwen. Te dien einde heeft de maatschappij zich tot den Gouverneur gewend, met het verzoek om haar door het uitkeeren van een renteloos voorschot tot het bereiken van haar doel behulpzaam te zijn.

Op Aruba was de œconomische toestand in het afgeloopen jaar vrij bevredigend. De oogst 1908|09, zoowel van de maïs als van de boonen en pinda, was tamelijk goed. Vele menschen vonden werk bij de aloëcultuur en bij de ontginning van de phosphaatmijnen, ofschoon dit in de laatste maanden van 1909 bij de mijnen minder werd, doordat er minder phosphaat werd uitgevoerd. Ook de goudindustrie, die nu, op kleinere schaal gedreven, goede resultaten oplevert, verschafte aan niet weinigen de gelegenheid om hun brood te verdienen. Emigratie van arbeiders naar Venezuela of elders had dit jaar dan ook niet plaats.

Op Bonaire was de œconomische toestand in 1909 over het algemeen gunstig. Dit is grootendeels te danken aan de in het laatste gedeelte van dat jaar gevallen regens. Geldelijke onderstand van Bestuurswege aan ouden van dagen, gebrekkigen en zieken, die niet tot werken in staat zijn, behoefde slechts gedurende eenige maanden van 1909 te worden verleend en wel in veel mindere mate dan in het voorafgaande jaar. Ook was het aantal der arbeiders, die in den loop van 1909 van Bonaire naar Venezuela vertrokken om er een middel van bestaan te zoeken, veel geringer dan in vorige jaren.

Omtrent den œconomischen toestand op de bovenwindsche eilanden kan het volgende worden medegedeeld.

Op St. Martin was de toestand, ofschoon niet geheel bevredigend, vergeleken met voorafgaande jaren, niet ongunstig te noemen. Dit is voor het grootste deel toe te schrijven aan den alsnog levendigen handel in zout. Immers de katoenoogst van 1908, waarvan gunstige verwachtingen gekoesterd werden, mislukte.

Op St. Eustatius was de toestand in 1909 betrekkelijk gunstig. De waarde der ingevoerde goederen, met uitzondering van maïsmeel en bataten, steeg. De lust tot katoen planten nam bij de bevolking toe, wat een bewijs mag heeten, dat men de cultuur loonend begint te achten. Er was betrekkelijk veel werk, vooral ook omdat het gouvernement een eigen schoolgebouw bouwde.

Op Saba is de toestand steeds gunstig te noemen.

§ 2. De gezondheidstoestand van de bevolking op het eiland Curaçao was in 1909 over het algemeen gunstig.

Ook op de eilanden Aruba, Bonaire en St. Martin was de gezondheidstoestand gunstig; op St. Eustatius en Saba daarentegen minder bevredigend.

Op Saba deed zich een nieuw geval van lepra voor. De aangetaste persoon werd naar het gesticht op St. Eustatius vervoerd.

§ 4. Wat de watervoorziening op Aruba betreft kan naar het vorige verslag worden verwezen, daar er in 1909 weinig of geen verandering in is gekomen. Door de zware regens van November 1909 zijn er 4 putten ernstig beschadigd en geheel verzand. Daar het echter ondiepe putten in rooien waren, zijn zij spoedig uitgediept.

Op Bonaire werden in 1909 met gouvernementssubsidie aangelegd 4 aarden en 2 steenen dammen. Op de domeingronden, die voor een ieder toegankelijk zijn, worden 10 putten, 8 vergaarbakken en 2 steenen dammen aangetroffen.

Op huurgronden worden 8 putten, 10 vergaarbakken en 4 dammen gevonden; op concessiegronden 4 dammen, op particuliere gronden 56 putten, 27 vergaarbakken, 22 dammen en 2 bronnen. Voorts zijn er 66 regenbakken, waarvan 5 het eigendom zijn van het gouvernement. Voor wat de watervoorziening op St. Martin betreft, wordt verwezen naar het verslag van 1907. Verandering kwam er hierin niet.

Het aantal gouvernementsputten bedraagt op St. Eustatius 6, dat der regenbakken steeg, door aankoop van huis en erf ten behoeve van eene school, tot 20. In de droge maanden leverde Taylor's put in Oranjestad ruim 2790 H. L. water tegen 1 cent de 18 L. aan de bevolking.

De watervoorziening heeft op Saba nog steeds plaats door middel van de bij de woonhuizen gebouwde regenbakken. Van de bronnen aan het strand wordt slechts, als deze bakken droog zijn, gebruik gemaakt.

§ 5. De onderstand krachtens art. 28 der wet van 8 Augustus 1862 (*Staatsblad* no. 156) aan hulpbehoevende vrijgemaakten toegekend, bedroeg in 1909 op Curaçao f 818; op Aruba f 65, op Bonaire f 154, op St. Martin f 575, op St. Eustatius f 523 en op Saba f 264.

Aan behoeftige personen, die door ouderdom of lichaamsgebreken niet in staat waren om in eigen onderhoud te voorzien en daarbij geheel onverzorgd waren, werden de volgende uitkeeringen gedaan: op Curaçao f 174, op Aruba f 62, op Bonaire f 50, op St. Martin 48, op St. Eustatius f 49 en op Saba f 50.

§ 6. Het opmeten en in kaart brengen van het domein op Aruba was op het einde van 1909 nog niet voltooid, doordat de persoon, die met de opmeting belast was, tijdelijk naar Curaçao werd overgeplaatst.

Ook op Bonaire is met het opmeten en in kaart brengen van het domein in 1909 een begin gemaakt. De triangulatie van het eiland kwam in Juni 1909 gereed.

§ 7. Op 31 December 1909 telde de groep Nederlandsche Antillen van het Algemeen Nederlandsch Verbond op Curaçao 249, op Aruba 42, op Bonaire 24, op St. Martin 10, op St. Eustatius 6 en op Saba 5 leden.

Evenals tot dusver is geschied, werd de door het koloniaal bestuur aan de groep Nederlandsche Antillen toegekende subsidie besteed om jongelieden van de overige eilanden der kolonie in staat te stellen zich verder op Curaçao en in Nederland te bekwamen. Reeds ontvangen in Nederland 3 jongelieden steun van deze Groep en in de kolonie eveneens 3.

§ 8 Door welwillende tusschenkomst van de heeren Dr. P. J. van Breemen en G. Duyfjes, respectievelijk adviseur voor visscherijzaken en mijningenieur in de kolonie, kwam het koloniaal- en schoolmuseum, gevestigd in een der zalen van de Hendrikschool op Curaçao, in het bezit van:

1o. een uitgebreide verzameling visscherijgereedschappen van allerlei aard, zooals door de visschers der verschillende eilanden der kolonie in hun bedrijf worden gebruikt, benevens het model van een visscherskano met toebehooren;

2o. een groote collectie mineralen, bestaande uit gedetermineerde gesteenten en ertsen, behoorende tot de formatie van de Beneden- en Bovenwindsche eilanden.

Door schenking verkreeg het museum o. m. een groot en zeer fraai model van een opgetuigden schoener, zooals op Curaçao worden gebouwd.

De leerlingen der genoemde school toonden hunne belangstelling door herhaaldelijk naturaliën voor het museum te brengen. Dank zij den steun van den heer Dr. van Breemen voornoemd, kon ook in aanleg worden genomen een gedetermineerde verzameling van verschillende vis schen, die in de Caraibische zee voorkomen.

De nieuwe afdeeling: schoolboeken, boekwerken, catalogussen op het gebied van onderwijs, breidde zich uit, vooral door schenkingen van den schoolopziener, den heer W. C. J. van Leeuwen, alsmede door zending van presentexemplaren door eenige uitgevers.

§ 9. De haven van Curaçao werd door de volgende vreemde oorlogsschepen bezocht: het Duitsche oorlogsschip *Hertha* van 2 tot 11 December 1909, en het Engelsche oorlogschip *Scylla* van 21 tot 25 April 1910.

Hof van arbitrage.

Woensdag 5 Oct. ll. vingen in het gebouw van het Permanent Hof van Arbitrage tusschen Amerika en Venezuela de pleidooien aan, in zake het geschil betreffende eene vordering van de stoombootmaatschappij „Orinoco".

De Amerikaansche gezant woonde de zitting bij.

De secretaris-generaal deed voorlezing van de telegrammen, gewisseld tusschen H. M. de Koningin en het scheidsgerecht, dat telegrafisch de beste wenschen voor het geluk van H. M. had geuit.

Nadat de procesorde was vastgesteld, waaruit bleek dat de pleidooien op 20 October zullen eindigen, was het eerst het woord aan Mr. William C. Dennis, agent van Amerika in het geschil.

Hij zette uiteen dat de vorderingen van Amerika op Venezuela wegens benadeeling van Amerikaansche burgers of maatschappijen het gevolg waren van het willekeurig optreden van Castro. Eén van die vorderingen — er waren er 5 — is de onderhavige, waarin reeds in 1903 door een gemengde commissie uitspraak is gedaan.

Maar Amerika wenschte revisie en spr. trachtte aan te toonen dat ook Venezuela het instituut der revisie erkent. Het gaat hier om eene beslissing van mr. Barge (destijds Opper-arbiter te Caracas) die volgens Amerika, in verband met de omstandigheden waaronder zij werd gegeven en de beginselen van volkenrecht, vernietigd dient te worden als onjuist. Om dit te kunnen beoordeelen, dient men de bijzonderheden der zaak te kennen; welke bijzonderheden door pleiter werden uiteengezet, ten betooge dat Amerika de uitspraak van Mr. Barge niet als definitief wilde erkennen en dat Venezuela dit al jaren wist.

Spr. zette vervolgens de gronden voor revisie uiteen. Eén dier gronden. overschrijding van rechtsmacht, heeft hier plaats gehad.

* * *

In de middagzitting van 6 Oct. van het scheidsgerecht in de „Orinoco" zaak zette de agent van Amerika zijn pleidooi voort, na een resumptie te hebben gegeven van zijn betoog van gisterochtend. Bijzonderen nadruk legde hij op de stelling dat het gezond verstand voor de opvatting pleit, dat een scheidsgerecht niet recht mag spreken in strijd met het compromis. Immers aan het compromis ontleent dat scheidsgerecht zijn gezag.

Vervolgens zette pleiter uiteen, dat Amerika ook de herziening vraagt van de beslissing van den scheidsrechter Barge, op grond van dwaling in het wezen der zaak (essential error), door Mr. Barge begaan. Verschillende autoriteiten achten dit inderdaad mede een grond tot revisie; ook al is de scheidsrechter bij zijn beslissing binnen de grenzen van het compromis gebleven. Wanneer een scheidsrechter zich schuldig maakt aan klaarblijkelijke partijdigheid, wanneer bij een schreeuwende onrechtvaardigheid begaat in zijn beslissing, kan die beslissing herzien worden. De taal, waarin de arbiter zijn beslissing verkoos in te kleeden, is op zichzelf reeds een bewijs voor die partijdigheid. Het is allerminst een kleurlooze taal, maar een zeer schilderachtige taal, weinig gebruikelijk in dergelijke beslissingen.

Pleiters collega's zullen dit nader uiteenzetten.

Een beslissing, onvereenigbaar met de beginselen van internationaal recht, wordt door verschillende autoriteiten op volkenrechtelijk gebied evenzeer beschouwd als vatbaar voor revisie. Wanneer een beslissing blijkbaar absurd is, kan zij niet gehandhaafd blijven.

Stellig is het verschil tusschen een bloote dwaling en een dwaling in het wezen der zaak, een onredelijke, onrechtvaardige beslissing, gradueel; maar men kan te doen hebben met een zoo blijkbaar onrechtvaardige beslissing, dat het verschil principieel wordt.

Ten onrechte meent Venezuela dat onder „dwaling in 't wezen der zaak" als grond voor revisie slechts valt te verstaan dwaling, veroorzaakt door valsche getuigenverklaringen of valsche bewijsstukken. Slechts bij wijze van voorbeeld worden deze genoemd in de toelichting van de uitdrukking „essential error" in het ontwerp van de gronden voor revisie, aangenomen door het Instituut voor Internationaal Recht. De uitdrukking heeft dus geen enge, maar veeleer een ruime, vage beteekenis.

Zonder zich in het algemeen op analogieën met het burgerlijk recht te willen beroepen, vestigde pl. de aandacht op de omstandigheid dat ook in het Venezuelaansch burgerlijk recht bepaald is dat in zekere gevallen de beslissing van scheidsrechters nietig is. En die gevallen vertoonen veel overeenkomst met de door pleiter behandelde redenen tot revisie van internationale scheidsrechterlijke beslissingen.

Vervolgens wees pleiter erop dat Amerika eenmaal vrijwillig een scheidsrechterlijke beslissing in een geschil met Haïti omtrent slavenhandel buiten werking heeft gesteld, omdat de scheidsrechter het inter nationaal recht bij zijn uitspraak verkeerd had toegepast. Dit is dus een praecedent voor de onderhavige zaak. In een ander geval is een scheidsrechterlijke beslissing in een geschil tusschen Engeland en Amerika betreffende een grensregeling in Nieuw-Schotland buiten werking gesteld, omdat die beslissing buiten het verdrag, dat de basis der arbitrage vormde, omging.

Eindelijk betoogde pleiter dat Mr. Barge ook in de zaak van de Orinoco-vennootschap (Orinoco-corporation), een andere vordering waarvoor Amerika opkwam, een hoogst onrechtvaardige beslissing heeft gegeven, op 12 April 1907. Venezuela heeft toen liever beloofd 385.000 dollars aan Amerika te zullen betalen dan ook die zaak aan het oordeel van het Hof van Arbitrage te onderwerpen. Pleiter leidt hieruit af dat Venezuela in beginsel reeds heeft toegegeven dat burgerlijke uitspraken aan revisie onderworpen zijn.

Den volgenden morgen zette de agent van Amerika William C. Dennis, zijn pleidooi voort in de „Orinoco" arbitrage.

Na herinnerd te hebben aan de gisteren door hem ontwikkelde gronden waarop Amerika revisie vraagt van de beslissing van mr. Barge en na, aan de hand van de bepalingen van het protocol te hebben betoogd dat, in strijd met de bewering van Venezuela, mr. Barge en zijn medescheidsrechters indertijd bij het nemen hunner beslissing, geen volkomen vrijheid hadden, zonder dat eenige controle van hun beslissing mogelijk zou zijn, zette pleiter uiteen, dat de scheidsrechter in de onderhavige zaak drie dwalingen had begaan.

Ten eerste heeft hij niet beslist de vordering die aan zijn oordeel onderworpen was; ten tweede heeft hij de maatschappij niet ontvankelijk verklaard in haar vordering, omdat zij zich niet heeft gewend tot de plaatselijke rechtscolleges maar haar zaak heeft aangebracht bij de Vereenigde Staten en ten derde heeft hij zich beroepen op een gemis van beteekening van een vordering van een bedrag, — terwijl dit toch een zuiver technische vraag is.

De agent van Venezuela, dr. Grisanti, protesteerde er tegen dat de Amerikaansche raadslieden thans bij hun pleidooi nieuwe bezwaren aanvoeren tegen de uitspraak van mr. Barge, welke niet in hun conclusie zijn vervat. Hij achtte dit een schending van het protocol en wenschte dit prelabel punt thans te bepleiten. Het schiedsgerecht zal hieromtrent in de middagzitting beslissen.

Vervolgens gaf mr. W. T. S. Doyle voor Amerika, een overzicht van den feitelijken grondslag der zaak.

In de namiddagzitting van gisteren van het scheidsgerecht inzake de „Orinoco"-arbitrage deelde de president, Prof. Lammasch, mede dat tot secretaris van het scheidsgerecht, in de plaats van den heer J. S. Rodriguez, die als secretaris van den agent van Venezuela zal optreden, benoemd is de heer Mr. Angel César Rivas, oud-secretaris-generaal aan het Ministerie van Buitenlandsche Zaken, Hoogleeraar in het Internationaal Recht aan de Hoogeschool te Caracas. Voorts deelde de president mede, naar aanleiding van het door den agent van Venezuela gedaan onderzoek, dat het scheidsgerecht het in den tegenwoordigen stand van het geding beter acht, dat Amerika eerst zijn geheel systeem uiteenzet, zonder dat daaruit echter eenig precedent of nadeel voor Venezuela zal kunnen voortvloeien.

Het woord was hierop aan den raadsman van Amerika Mr. Frederic Duncan Mr. Kenney, die in aansluiting bij het betoog van Mr. Doyle mededeelde dat in Januari 1894 Venezuela een — in 1899 op de thans eischende maatschappij overgegaan — contract voor 15 jaar sloot omtrent de vaart van Maracaibo op Ciudad Bolivar, waaraan de eischende maatschappij practisch een uitsluitend recht ontleende om door de kanalen van de kust naar de Orinoco te varen voor buitenlandschen handel, totdat Venezuela een haven zou hebben aangelegd voor het verschepen van goederen uit het buitenland. Eerst twee dagen vóór de uitspraak van Mr. Barge heeft Venezuela zijn voornemens te kennen gegeven om zulk een haven te maken te Cristobal Colon. In 1899 gingen de beide bestaande stoomvaartmaatschappijen op de Orinoco, met de vorderingen welke zij hadden op Venezuelaansche regeering over aan de Engelsche, door de Amerikanen opgerichte Orinoco shipping and trading company. Toen brak in Venezuela de revolutie uit; stoomschepen der maatschappij werden aangehouden of buitgemaakt en het verschuldigde geld voor bewezen diensten niet betaald. De maatschappij riep de bemiddeling in van het Amerikaansch departement van Staat. Maar Castro beriep zich op den berooiden toestand der schatkist en stelde de regeling der verschillende schadevorderingen zes maanden uit.

Ten slotte kreeg de maatschappij op 10 Mei 1900 voor haar vordering van 530.000 dollars een uitkeering van 200.000 bolivars en een verlenging van haar monopolie voor 6 jaar, dus tot 1915. Wel is bleek de laatste bepaling officieel gepubliceerd, maar daaruit valt geenszins af te leiden dat de uitkeering van 200.000 bolivars geschied is om een andere reden en dat Venezuela niet de vordering der maatschappij van 530.000 dollars zou hebben erkend.

5 October 1900 vaardigde nu echter Castro een decreet uit, waarbij de beide Orinoco-kanalen voor schepen onder elke vlag, die buitenlandschen handel dreven, werden opengesteld. Terstond protesteerden Amerika en Engeland daartegen in zooverre dit decreet een inbreuk was op het recht der Orinoco-stoomvaartmaatschappij. En toen dit protest geen resultaat had, en Venezuela integendeel alle voorrechten van de maatschappij vervallen verklaarde, lang vóór het oorspronkelijk contract van 1894 was geëxpireerd, herleefde daarom de vordering der maatschappij die nog meer dan 500.000 dollars beliep.

Toch is die rechtvaardige vordering afgewezen door Mr. Barge op grond dat Venezuela geen officieele kennisgeving had gekregen van de vorderingen die op de eischende maatschappij waren overgegaan en op grond dat zij geen eisch voor den plaatselijken rechter had ingesteld!

Van zulk een beslissing is Amerika gerechtigd herziening te vragen opdat alsnog recht gedaan worde.

Voortzetting van het proces volgt.

HERINNERINGEN aan Koningin Wilhelmina.

In het Zondagsbijvoegsel van de *Gaulois* vertelt Xavier Paoli herinneringen aan Koningin Wilhelmina, uit het jaar 1895. In November van dat jaar heeft de Koningin met de Koningin-Regentes een poos vertoefd te Corbières bij Aix-les-Bains in Savoye, om er van de zuivere berglucht te genieten. De heer Paoli was door de Fransche regeering aan de Nederlandsche vorstinnen toegevoegd, speciaal belast met het toezicht op haar veiligheid gedurende haar verblijf op Fransch grondgebied. Hij werd aan Koningin Wilhelmina en haar Moeder voorgesteld in het station te Genève in den ochtend van den 1sten November 1905, toen de Koninginnen van daar op reis gingen naar Corbières.

Wij laten hier van Paoli's herinneringen en indrukken iets volgen:

Van die voorstelling, zoo vertelt Paoli, op dien triestigen morgen in het station te Genève, bewaar ik een aardige herinnering. Terwijl ik met den vriendelijken generaal Dumonceau stond te praten, verscheen daar plotseling voor het portier van den koninklijken waggon een jong meisje, met lachende oogen, een roze gelaatskleur en blonde haren, heel eenvoudig gekleed in een blauw mantelpak met een groote zwarte boa. Ik herinner me een jonge, bijna kinderlijke stem, en zoodra die weerklonk, keerde generaal Dumonceau zich haastig met een diepe buiging naar de spreekster. „Generaal," zeide zij, „vergeet niet de briefkaarten voor mij te koopen." Dat roze-en-blonde meisje, die heldere stem, dat was Koningin Wilhelmina. Zij verpersoonlijkte toen door haar broze bevalligheid, haar roerende innemendheid en teedere aanhankelijkheid den naam, waarmee Europa haar zoo graag aanduidde: het kleine Koninginnetje. Zij was toen zestien jaar oud.

......Wat gingen de Vorstinnen te Aix doen? De keuze van dat verblijf verwonderde mij eenigszins, daar Aix in November weinig bezocht wordt. De voornaamste hotels zijn dan gesloten, want de winter valt in dat bergland in zoodra de herfst voorbij is en streng genoeg. Generaal Dumonceau legde mij uit, dat de dokters aan koningin Wilhelmina een verblijf van ongeveer drie weken in opwekkende lucht voorgeschreven hadden, en daarom had men Corbières uitgezocht, 800 meter boven Aix op de helling van den Revard. Er was daar geen hotel; men had de eenige villa gehuurd, die er was, een vrij ruim, houten chalet, aan den zoom van een dennenbosch vlak bij het dorpje. De najaarswind joeg door de reten der deuren, loeide in de schoorsteenen; vulkachels waren er niet, zoo werden er groote vuren in de haarden gemaakt. Van de vensters dezer landelijke woning uit had men een uitzicht over de bergen van Savoye en hun schoone dalen, en boven de met stroo gedekte daken der huisjes, die tusschen de boomen verscholen lagen, zag men blauwe rookwolkjes opstijgen.

Den dag nadat wij aangekomen waren begon het te sneeuwen; de sneeuw bedekte weldra de bergen rondom met een witte wade, spreidde een zacht tapijt over de velden, voor het huis, poederde de pruiken der dennen en toen werd het buiten doodstil. Hoe langer zoo meer scheen het mij toe alsof we in een feeënsprookje leefden.

Men richtte zich zoo goed mogelijk in. De twee koninginnen hadden drie bescheiden kamers op de eerste verdieping; het gevolg nam de overige vertrekken in gebruik; sommige bedienden werden in een naburige boerderij ondergebracht. Ik, die dagelijks in telegrafische gemeenschap met Parijs en den prefect van het departement moest staan, logeerde te Aix. Elken ochtend ging ik met het kabelspoortje, dat voor de vorstelijke gasten den dienst hervat had, naar Corbières en 's avonds weer terug.

De beide Souvereinen, die in haar strenge afzondering groot behagen scheuen te scheppen, hadden een stelselmatige verdeeling van den dag ingevoerd. Om acht uur 's ochtends waren zij op, deden een wandeling naar het dorpje, waar ze met de boeren en herders een praatje maakten; na een korte wandeling keerden ze terug in de villa, waar Koningin Emma als regentes de staatsstukken afdeed, terwijl het Koninginnetje studeerde of teekende, want zij had een heel aardig talent voor teekenen. Zij vond het bijzonder prettig, allerlij landelijke gevallen te teekenen, als bijv. boeren, die hun vee naar de weide dreven, of boerinnen, die in hun deurpost stonden te breien. Dat was al gauw bekend in de streek en men wist ook, dat de Koningin haar modellen rijkelijk beloonde. Zoodra zij dan ook aan den weg of in den tuin der villa kwam zitten met een schetsboek en potlood, kwamen koeien en biggetjes, gevolgd door hun eigenaar, als bij tooverslag te voorschijn.

....In den namiddag werden bij allen weer lange wandelingen gedaan. Meestal ging Koningin Wilhelmina er met een of twee hofdames op uit, soms ging ik mee. Koningin Emma, die haar dochter als onvermoeide wandelaarster kende, had er maar van afgezien haar te vergezellen bij haar onderzoekingstochten. Dikwijls kwamen we thuis dik onder de sneeuw, met paarse gezichten, doorweekte schoenen. Maar wat kwam het er op aan. De kleine Koningin was verrukt; ze stampte haar slobkousen af, schudde haar rokken en haar zachte gouden haren, die over haar schouders vielen en zeide tegen ons: „Ik wou dat het morgen was, dan konden we weer gaan."

....Ik heb tijdens mijn verblijf te Corbières dikwijls de gelegenheid gehad op te merken, hoe diep de opvoeding der jonge vorstin ging. Zij sprak reeds vloeiend Fransch, Russisch, Engelsch en Duitsch en natuurlijk haar moedertaal. Zij stelde belang in vraagstukken, die den landbouw betroffen, was op de hoogte van sociale kwesties. Zoo vroeg zij mij dikwijls naar de omstandigheden van den Franschen arbeider en onze bestuursorganisaties; ja, zij begon zelfs met de studie van het recht. Ik zou niet durven zeggen, dat die studie haar warm maakte; zij gaf, geloof ik, de voorkeur aan historie. Levendig stelde zij belang in het Napoleontische epos en daar zij wist, dat ik een landsman van Napoleon was, zeide zij eens tegen mij: „Het moet u wel spijten, dat u hem niet meer gekend hebt!" En dan sprak ze over haar poneys. „Ik heb er vier," zeide ze vertrouwelijk, „en ik laat ze alle vier tegelijk voorspannen."

... Het gebied, waar de Koningin wandelde, met zijn bosschen en bergen, leverde wel eenigszins gevaar op voor verdwalen, en hoewel het er niet onveilig was, zwierven er soms werkzoekende Piemonteezen rond, zoodat de heer Paoli de Koningin verzocht had geen verre tochten te ondernemen zonder hem. Bovendien was er de „zwarte man", die volgens bijgeloovige bewoners der streek in den val-avond door de bosschen zwierf, met zwarte kleeren aan en oogen van vuur, daar-

bij schrikwekkend mager. De boeren geloofden aan een spook, en al deed de heer Paoli dat niet, hij meende dat het spook een landlooper kon zijn en zou liever niet hebben, dat de Koninginnen hem tegenkwamen. Men kan zich dus mijn schrik voorstellen, zoo vertelt de heer Paoli, toen ik op een middag in Aix-les-Bains het volgende lakonieke telegram ontving: „Koningin Wilhelmina gaan wandelen zonder te zeggen waarheen; nog niet teruggekeerd.” De trein nemen en naar Corbiéres te sporen was het werk van enkele minuten. Aan de villa vernam ik, dat Koningin Wilhelmina met twee hofdames was uitgegaan, zeggende, dat ze wat beweging ging nemen, omdat ze den geheelen dag thuis geweest was en dat ze in een half uurtje terug zou zijn. Ze was niet teruggekeerd, zoodat Koningin Emma ernstig ongerust begon te worden. Ik ging onmiddellijk op weg om haar te zoeken, iedereen, die ik tegenkwam, vragend, maar niemand had haar gezien. Ik holde het bosch door, waar ik wist, dat zij gaarne wandelde; ik riep. Geen antwoord. Hoe langer zoo ongeruster wordende, dacht ik er over een anderen weg te nemen, toen ik sporen in de sneeuw ontdekte. Ik bekeek ze nauwkeurig. Ze waren te klein voor een mannenvoet, blijkbaar waren het dus voetstappen van vrouwen. Ik volgde speurend als een jager het spoor en ik had me niet vergist. Na een half uur loopens hoorde ik stemmen roepen en weldra zag ik het kleine Koninginnetje met haar twee hofdames lachend en onbezorgd aankomen.

Nieuwsberichten.

Curaçao.

Kerkelijke Berichten.

De Apostolisch Vicaris, Mgr. VUYLSTEKE, heeft reeds in de eerste acht dagen na zijn aankomst bezoeken afgelegd ten Gouvernementshuize, aan boord van Hr. Ms. *Utrecht*, bij den Procureur-Generaal, en den Kapitein Commandant der troepen en van het Garnizoen, bij welk laatste bezoek het corps Officieren door den Kapitein aan Z. D. H. werd voorgesteld.

Ook werden de verschillende religieuze huizen bezocht, alsmede het Pensionaat Welgelegen, het Meisjesweeshuis en het St. Elizabeths-Gasthuis.

Deze week bezocht Monseigneur de Zustersscholen aan de Overzijde en op Pietermaai en werd een bezoek gebracht aan het Leprozen- en het Krankzinnigengesticht.

De volgende week wordt een begin gemaakt met een bezoek aan de buiten-parochies.

Goede reis!

De Zeereerw. Heer Pastoor, Pater JACOBUS VAN BAARS, directeur van het St. Elizabeths-Gasthuis, is gisteren te Amsterdam scheepgegaan aan boord van de *Prins der Nederlanden*. Er worden ook minstens twee nieuwe Zusters verwacht.

Welkom!

De Heer LEON V. LEYBA, lid van den Raad van Bestuur is gisteren met de *Cuban* van zijn buitenlandsche reis teruggekeerd.

Bekroond.

Op de Brusselsche Tentoonstelling werd bekroond met verguld zilveren medaille de collectie Curaçaosche Kunstwerken.

Met bronzen medaille de hoedenvlechtschool te Willemstad.

Met bronzen medaille de collectie foto's ingezonden door *Soublette & Fils*.

„Aruba Goud Maatschappij.”

9de. bezending der „Aruba. Goud-Maasschappij” verzonden den 8en October per „Refugio.”

bruto gewicht	477.16	once.
zuiver goud	407.97	„
„ zilver	66.68	„
waarde	f 20.481.85	

Spoedig hopen we gunstig bericht te kunnen melden betreffende de concessie.

De „Prinses Juliana.”

De „Amigoe” en niet de opbeller van JAN PAUL heeft gelijk. Half November kunnen we het nieuwe interkoloniale stoomertje hier verwachten. Gisteren ontving de Heer Gouverneur telegrafisch bericht, dat de *Prinses Juliana* Donderdag 27 October naar hier was uitgestoomd. De reis wordt op vijf en twintig dagen geschat, zoodat wij het bootje op Zondag 20 November alhier kunnen verwachten.

De exploitatie der interkoloniale vaart zal voorloopig door den K.W.I.M. worden waargenomen.

5 October heeft het nieuwe bootje proef gestoomd en zeer goed voldaan; het liep ± 10 Mijl.

Wij hopen dat de „Prinses Juliana” een voorspoedigen overtocht hebbe.

Pest.

Te Caracas is wederom een geval van pest geconstateerd.

Door den geneeskundigen Dienst is de noodige quarantaine voorgeschreven.

Aanvaring.

Het Engelsche stoomschip *Cuban* nam gisterenmorgen bij het binnen varen een verkeerde richting doordat het stuurstel onklaar was.

Even voorbij het torpedohuisje werd het anker reeds uitgeworpen, maar door de vaart kon de boot eerst tot stilstand worden gebracht, toen zij reeds gedeeltelijk naast de Emmabrug lag en daartegen aandrukte, zoodat vier pontons werden beschadigd en een gedeelte der brug in het water zakte.

Een klein zeilertje kwam onder 't binnenvaren den reus in den weg en liep een paar duwen op. Uit schrik sprong de bemanning een voor een als kikkers in 't water, maar het visschersbootje beliep verder geen schade.

Gisteren en vandaag was het verkeer over de brug natuurlijk gestremd, maar, naar wij vernemen, hoopt men hedenavond met de voorloopige herstelling klaar te komen om morgen de verbinding tusschen Willemstad en Overzijde weer tot stand te brengen.

Geheimzinnige zaak.

Eenigen tijd geleden ontving de Heer JACOBO DOMINGUEZ, een Arabier, opkooper van Curaçaosche strooboeden, een zeer beleefd schrijven uit New-York van den *Collector of the Custom-house*, waarin genoemden JACOBO DOMINGUEZ dank werd gebracht voor zijn hoogst gewichtige mededeeling aan de douane van New York. Beleefd beval de douane zich aan voor verdere inlichtingen. JACOBO DOMINGUEZ begreep er niets van. Hij was er zeker van nooit of nimmer een brief naar New York geschreven te hebben. Op raad zijner vrienden liet hij dit berichten aan den Chef der douane aldaar en hem vriendelijk verzoeken den bewusten brief te willen opzenden aan den Amerikaanschen Consul alhier. En zoo geschiedde. Woensdag ll. ontving de Amerikaansche Consul bedoeld schrijven, dat niet van de hand van JACOBO DOMINGUEZ was en toch met diens vollen naam onderteekend.

In dezen brief werd de douane te New York gewaarschuwd, dat door den Heer DAVID A. CORREA een partij Curaçaosche strooboeden was verscheept, welke partij op de consulaire facture voor minder dan de werkelijke waarde was aangegeven.

Is dit niet een geheimzinnig zaakje! Verschillende personen hebben reeds den brief gezien en het is te hopen, dat achterhaald kan worden, wie dergelijk schrijven, met valschen naam onderteekend, naar New York zond, zeer ten nadeele van onze hoedenindustrie.

Onweer.

De reeds zoo lang verwachte regen is dan eindelijk Woensdag gekomen in vollen overvloed, vergezeld van een hevige onweersbui. De bliksem sloeg op verschillende plaatsen in, o. a. in den Israëlischen Tempel Emmanuel, het woonhuis van den Heer MOSES S. L. MADURO, de „Club Curaçao”, het „Colegio Sto. Tomas”, het St. Elizabeths-Gasthuis, het oude Militairen-Hospitaal en het nieuwe „Plantersrust.'i

Ook sloeg de bliksem op een golet.

De bliksem heeft aardig huis gehouden.

In het Colegio kwam hij door de geleiding van het electrisch licht binnen. Waar hij passeerde vulden zich de zalen met rook, op de balken en muren hier en daar de sporen van zijn doortocht achterlatend. In de sacristie, waar de geleiding door de bloemenkast gaat, waren de bloemen nagenoeg geheel verkoold. Zoolang hij echter de geleiding volgde richtte hij geen andere noemenswaarde schade aan dan aan de geleiding zelve. Verschillende lampjes waren stuk en de zoogenaamde fuse-wires versmolten. Op de bovenste verdieping echter verbrak hij de geleiding en sloeg toen over op den zolder waar hij verschillende planken versplinterde en pannen van het dak rukte, zoodat het water vrijen toegang kreeg naar binnen, een vleugel van een raam rukte, den buitenmuur beschadigde en langs den vlaggestok weder het gebouw verliet, den knop van den stok een 20 Meter weg slingerend.

In het oude Militairen Hospitaal werd ook een balk versplinterd, vele ruiten en de electrische verbinding vernield. Bijna overal waar het is ingeslagen hoort men, dat de bliksem op den transformer sloeg en vervolgens langs de geleiding van het huis rondliep, overal de lampjes beschadigend en soms het koper uit de zijden omwinding versmeltend zonder het draad te beschadigen.

Officieele Berichten.

Blijkens ontvangen kennisgeving van Zijne Excellentie den Minister van Koloniën is aan den heer A. C. DE VEER, Postdirecteur alhier, thans met verlof in Nederland, tot verder herstel van gezondheid, eene laatste verlofsverlenging voor den tijd van zes maanden verleend.

Aan den kommies 1ste klasse der belastingen alhier, K. W. VAN EPS, is tot herstel van gezondheid, eene maand verlof verleend.

Aan den onderwijzer 3de klasse alhier J. MULLER, is tot herstel van gezondheid, veertien dagen verlof verleend.

De heer PH. F. DE HASETH CGz., geemployeerde ten postkantore alhier is overgeplaatst naar de Griffie van het Hof van Justitie in de kolonie Curaçao.

Aan den heer J. H. A. W. SPROCK, klerk, thans tijdelijk belast met de waarneming der functiën van Officier van Justitie bij den Raad van Justitie, tevens amtenaar van het openbaar ministerie bij het kantongerecht, ontvanger, notaris en chef der posterijen op St. Eustatius, is tot herstel van gezondheid een jaar verlof naar Nederland verleend; en de heer P. T. S. KRAFFT, aspirant-klerk, is tijdelijk belast met de functiën van den heer SPROCK op St. Eustatius.

Aan den heer G. R. HOPKINS, gouvernements geneeskundige op Saba, is tot herstel van gezondheid, zes weken verlof verleend.

Aan den heer J. F. QUAST, ontvanger, tevens ambtenaar van het openbaar ministerie op Aruba, en belast met den dienst der posterijen aldaar, is tot herstel van gezondheid, drie maanden verlof verleend; en de heer C. P. DE HASETH, klerk ter inspectie der belastingen alhier, tijdelijk belast met de functiën van den heer QUAST op Aruba.

Regenval.

Gedurende de maand September

		m.M.
Fort Amsterdam		20.4
Plantage	Knip	34.
„	Siberie	36.
„	Klein Sta. Martha	20.6
„	Hoffi abao.	24.6
„	Cas Chikitoe	17.9
„	Gr. St. Joris	59.5
„	Klein St. Joris	42.
„	Sta. Rosa	25.9
	Beekenburg	15.7
„	Noordkant	37.5

Koloniale Postspaarbank.

Gedurende de maand Augustus werd ingebracht:

Willemstad		f 5,180 52
2e district		64.26
3e „		50.
4e „		18.
5e „		7.75
Oranjestad	Aruba:	672.58
3e district	„	4.
Kralendijk	Bonaire:	,475.65
Rincon	„	30.27
Philipsburg, St. Mart. NG.		812.35
Oranjestad, St. Eust.		16.
Bottom,	Saba	750.
Windwardside	„	15.15
	Totaal:	f 8,096.53
	Terugbetaald:	f 6,104.88

Ratten en Muizen.

Gedurende de laatste 8 dagen werden in het fiscalaat aangebracht en door middel van petroleum verdelgd

140 ratten
71 muizen.

Reeds een totaal van 26290 ratten en 112076 muizen.

Nederland en Venezuela.

Uit het Oranjeboek:

Aan hetgeen door den Minister in de Memorie van Antwoord op het Voorloopig Verslag der Eerste Kamer naar aanleiding van de begrooting voor Buitenlandsche Zaken voor 1910 werd medegedeeld aangaande de onderhandelingen met Venezuela, kan nog worden toegevoegd, dat de besprekingen sedert dien tusschen den Venezolaanschen gevolmachtigde en den Minister gehouden geleid hebben tot het ontwerpen van een njeuw protocol hetwelk in de maand Juni aan de Regeering der Republiek ter overweging is voorgelegd. Het antwoord daarop is nog niet ingekomen, maar kan volgens de verzekeringen van dr. Grisanti elken dag worden tegemoet gezien. Tot zoolang echter kan ook de tekst van dat ontwerp niet openbaar gemaakt worden.

Pers en Reegeering.

Dat in den loop van het afgeloopen jaar de aanstelling van een ambtenaar, als in het laatste oranjeboek nader aangeduid, is achterwege gebleven en ook op 'de begrooting voor 1911 daarvoor geen gelden zijn aangevraagd, duidt niet op eene kentering in de gezindheid van den Minister om zooveel mogelijk de bemoeiingen van het Departement of zijne eigene persoonlijke inzichten omtrent vraagpunten van buitenlandsch beleid tot publiek domein te maken, of althans in doorloopende verbinding met de buitenwereld te houden. Die gezindheid bestaat in onverminderde mate, en hij hoopt door zijn daden nimmer daarmede in tegenspaak te geraken. De ondervinding echter gedurende het afgeloopen jaar opgedaan, heeft hem met de te zijnen dienste staande krachten voorshands althans genoegen doen nemen en het gemis van een bepaalden persambtenaar niet in die mate doen gevoelen, dat hij zich, waar alle Departementen op bezuiniging in hunne administratie bedacht moeten zijn, tot de vorming van dat nieuwe bureau verantwoord kon rekenen.

Aangenaam is het hem de verzekering te kunnen geven dat met de beschikbare krachten meer dan eens op bevredigende wijze is kunnen ingegrepen worden om, hetzij op aangelegenheden van actueel belang in het buitenland een druk in gewenschte richting uit te oefenen, hetzij onware berichten aldaar verspreid en van een voor onze belangen inderdaad nadeelige strekking afdoend onschadelijk te maken. Ook in dit opzicht is het den Minister een groote voldoening, te mogen constateeren, dat hij bij velen onzer gezanten eene practische medewerking vindt, en eene zeer gezonde opvatting van den invloed dien zij op de pers in het land hunner vestiging voor zoover deze aan moederland en koloniën hare kolommen pleegt te wijden, kunnen en behooren uit te oefenen.

Oranjeboek.

Hoe praatjes voedsel vinden.

De Paus is fabelachtig rijk.

Dit wordt met een stelligheid, die geen tegenspraak schijnt toe te laten, verteld door menschen, die zich van de uitgaven, welke de Paus ten behoeve der Kerk heeft te doen, en ook van zijn inkomsten, geen flauwe voorstelling kunnen vormen.

Als men een toelichting op hun uitspraak zou vragen, zaten ze met den mond vol tanden.

Hoe komt men dan aan zulke praatjes?

Door de voorlichting der liberale pers.

Ziehier een voorbeeld uit vele.

Volgens de *Daily Mail* heeft de Amerikaansche milioenair Pierpont Morgan twaalf en een half milioen gulden laten bieden voor een ouden pauselijken trein, die sinds vele jaren in het Vaticaan ongebruikt staat.

De *N. R. Ct.* vindt het bericht wat heel „Amerikaansch,” Maar in één adem voegt zij er bij:

„Indien het tenminste geen vorm is, waaronder Pierpont Morgan het Vaticaan op kiesche wijze een geschenk wil doen toekomen waarvoor de financier mogelijk zijn redenen heeft.”

Voor de lezers is de zaak hiermee opgelost en zijn de milioenen al zoo goed als uitbetaald.

Men denkt er „het zijne” van, de Paus komt gemakkelijk aan millioenen, de St. Pieterspenning is toch een schandelijke afzetterij. Enz. enz.

Zoo vinden op niets gegronde praatjes in andere praatjes en veronderstellingen met niet méér grond voordurend voedsel.

De tegenspraak blijft uit of kan, als ze komt, de „opinie,” die zich eenmaal heeft vastgezet, niet meer wijzigen.

Het Huisgezin.

Buitenland.

PORTUGAL.

Meer en meer wordt het thans duidelijk wat in Lissabon gebeurd is. De directe telegrammen uit de Portugeesche hoofdstad komen nog wel schaarsch in, maar uit de berichten der Madrileensche correspondenten kan men thans toch den gang der gebeurtenissen nagaan. De revolutie is op dezelfde wijze verloopen als de opstand der Jong-Turken en alle andere gebeurtenissen van dien aard. Jaren lang was de opstand al voorbereid, ten minste Portugeezen, die te Parijs verblijven, verklaarden eenparig aan een journalist, dat de marine reeds sedert drie jaar voor de republiek gewonnen was. Ook het grootste gedeelte der manschappen en onder-officieren van het landleger waren al lang republikeinsch gezind. Daarom moet men zich dan ook niet verwonderen dat de revolutie in een kazerne begonnen is. Een muiterij in een kazerne was de eerste vonk, die het groote onheil veroorzaakte; twee regimenten verklaarden zich voor de republiek en na een kort maar bloedig gevecht liep het geheele garnizoen naar het kamp der revolutionairen over.

Voor den opstand in bovengenoemde kazerne hadden de leiders der republikeinen alle telegraaflijnen doorgesneden en de spoorwegen stop gezet, zoodat de telegraaf- en spoorwegdienst eerst dan weer begon te werken, toen de zaak voor de republikeinen gewonnen was.

In aansluiting met hetgeen wij reeds over het verloop van de straatgevechten meedeelden, vinden wij in de buitenlandsche bladen nog de volgende bijzonderheden: Als een vaststaand feit kan thans aangenomen worden, dat een bloedig en hevig gevecht in de straten van Lissabon heeft plaats gehad. Een regiment artillerie zou langen tijd tegen een ander, dat den koning nog trouw was gebleven, gevochten hebben. De republikeinen kregen de overhand toen in den namiddag 8000 revolutionairen de stad binnentrokken.

De regeering gaf den koning den raad dadelijk het paleis te verlaten, daar zijn leven in gevaar was. Koning Manuel volgde dien raad op en verliet in allerijl zijn residentie. Volgens sommigen was hij op een Braziliaansch, volgens anderen op een Engelsch schip gevlucht en terwijl zich deze droef-dramatische aftocht afspeelde, gingen de revolutionairen voort om de koningsgetrouwen te bevechten. Zij drongen de kazerne binnen, die in de nabijheid van het koninklijk paleis gelegen is. Daar stonden de getrouwen gereed om hun leven voor den koning te geven. Het gevecht was hardnekkig, moedig verdedigden zich de royalisten, maar de revolutionairen waren in de overmacht en toen de manschappen hun commandant en vele officieren gesneuveld zagen, gaven zij zich over.

De revolutionairen zetten daarop hun werk voort. Daarbij bleek het hoe goed zij hun staatsgreep van te voren overlegd hadden. Voortdurend wisselden zij geheime teekens met de vloot die vlak voor de stad voor anker lag, en even nadat de revolutionairen zich van de kazerne hadden meester gemaakt, begonnen de schepen op bevel van den leider der oproerlingen het koninklijk paleis onder vuur te nemen.

Dat bombardement heeft groote schade aan verschillende openbare gebouwen, ministeries en het koninklijk paleis veroorzaakt. De toren der kerk van Necessidades is geheel plat geschoten. De geweersalvo's hebben in de beneden stad talrijke slachtoffers gemaakt. Men schat het aantal dooden op meer dan honderd; dat der gewonden is natuurlijk veel grooter.

De nieuwe regeering.

Over de nieuwe republikeinsche regeering verklaarde de Portugeesche gezant te Parijs aan een journalist o. m. het volgende: „Het is thans zeker dat Lissabon en Oporto in de macht der revolutionairen zijn. Toch mag men daaruit niet besluiten dat het geheele land voor de republikeinsche zaak gewonnen is. De afloop van den strijd is nog onzeker, want wanneer het geheele leger voor de republiek gewonnen was, dan zou de republiek al lang geproclameerd zijn."

Ook kan men uit de laatste telegrammen opmaken dat de republikeinsche regeering zooals zij zich geproclameerd heeft, nog lang niet heerscheresse is over Portugal. Immer, van verschillende zijden wordt gemeld, dat troepen royalisten naar de hoofdstad optrekken om den kamp tegen de revolutionairen te beginnen. Dat zal dus nieuwen strijd geven. Nog heviger zullen de gevechten worden en wie weet welken uitslag zij brengen!

Ook de hertog van Braganza vertelde aan de „Neue Freie Presse" dat de republikeinen nog geen reden hebben om zoo luide te jubelen.

Want de opstand in Lissabon en de verovering der hoofdstad kan niet als een volslagen overwinning van de republikeinsche ideeën beschouwd worden. Inderdaad, zoo zeide de hertog, de hoofdstad, de voornaamste steden van Portugal, maar vooral ook het platteland zijn koningsgezind en zij zullen het uitgeroepen regime niet willen dragen." Deze als opmerkingen bij het intervieuw van den Spaanschen gezant te Parijs.

De journalist vroeg daarop eenige inlichtingen omtrent de huidige regeeringspersonen. De republikeinsche partij is, zoo antwoordde de gezant, goed georganiseerd en wordt door een directoire geleid. De leden van dit comité zijn: Bernardino Machado, oud-minister van openbare werken; Antonio José Almeida, een bekend volksredenaar; Alfonso Costa, beroemd advocaat en parlementslid, die uit de kamer van afgevaardigden werd gesloten, omdat hij 't waagde de kwestie over de voorschotten op de civiele lijst der koninklijke familie ter sprake te brengen; verder Louis Gomes, een bekend financier en Celestino Almeida, arts.

De meest beduidende persoonlijkheid is Alfonso Costa, de ware leider de revolutie. Over dezen revolutionair vertelde een oud-vriend aan een redacteur van de „Liberté": Met taai geduld heeft Costa het leger voor de revolutie gewonnen. Hij heeft bijna alle officieren van leger en vloot weten over te halen. Verder had hij aanhangers in kleine gedisciplineerde groepen georganiseerd, zoodat men ondanks alle scherpe politiemaatregelen in enkele oogenblikken kon mobiliseeren."

De Portugeesche revolutie en Spanje.

Zooals te verwachten was hebben de gebeurtenissen te Lissabon in het naburige Spanje een diepen indruk gemaakt. Toch is de vrees, dat de beweging in Portugal aanleiding zou geven tot een dergelijke beweging in Spanje ongegrond. Reeds lang was het der Spaansche regeering bekend, dat de Spaansche republikeinen samenwerkten met hun vrienden in Portugal, om den opstand gelijktijdig te doen uitbreken. De revolutie in Portugal was reeds eenige dagen te voren aan sommige van de vrienden republikeinen in Spanje bekend.

Zij verklaarden den Portugeezen, dat een dergelijke revolutie in Spanje een onmogelijkheid was, daar het leger onbreekbaar trouw was aan koning Alfons. Zij gaven daarom den raad, dat men in Portugal zou beginnen, om te zien welke uitwerking de opstand dan zou hebben. Dit antwoord werd echter pas aan de Portugeezen gezonden, nadat men tevergeefs getracht had eenige der officieren om te koopen, die zulke pogingen evenwel met verontwaardiging hadden afgewezen. De Spaansche republikeinen zijn er van overtuigd, dat er maar één man is die een ernstige militaire revolutie kan doen ontstaan, nl. generaal Weyler. Maar hier zijn ze aan een verkeerd adres. Generaal Weyler heeft den republikeinen laten weten, dat hij alle pogingen tot revolutie op den 13den October, den dag waarop de anarchist Ferrer zijn gerechte straf onderging, in bloed zal smoren. De houding van generaal Weyler opende de oogen van de regeering en de toen door haar genomen maatregelen hebben de republikeinen ontmoedigd. Hun plan was, dat de Portugeesche republikeinen op 13 October zouden beginnen, omdat dan de socialistische en anarchistische massa's, opgewonden door de herinnering aan Ferrer, gemakkelijk aan een revolutie zouden meedoen.

De correspondent van de „New-York Herald" schrijft uit San Sebastian, dat in de noordelijke provincies de Carlisten gereed staan de wapens op te nemen voor een tegenrevolutie. Al de Carlistische leiders en comité's zouden directe orders hebben ontvangen van Don Jaime om zich gereed te houden, daar hij zelf zal komen om hen aan te voeren, wanneer de republikeinen iets mochten ondernemen.

De Spaansche regeering vernam het bericht, dat in Portugal een revolutie was uitgebroken, Dinsdagnacht. De militaire attaché van den Spaanschen gezant te Lissabon was in een automobiel naar Fuentes de Onoro gereden en had van daar uit geteleg rafeerd. Reeds aanstonds koesterde men weinig hoop, dat de monarchie de overwinning zou behalen, omdat twee regimenten artillerie, gesteund door 8000 burgers aan de revolutie deelnamen. En kort na het uitbreken van een opstand ging het grootste gedeelte van het leger en de vloot in de hoofdstad tot de revolutionairen over. Zoodra de Spaansche regeering het bericht had ontvangen, had Canalejas een onderhoud met koning Alfons die zeer onder den indruk was van de gebeurtenissen. Onmiddellijk werden aan gouverneurs der provinciën en aan hen op de grensplaatsen orders gezonden, waarin de Spaansche regeering haar vertrouwen uitspreekt, dat zij de strengste onzijdigheid zullen in acht nemen.

Het werken der republikeinsche partij.

Het optreden van de republiekeinsche partij, dat thans in de revolutie zijn hoogtepunt heeft bereikt dateert reeds van jaren geleden.

Een halve eeuw geleden had het koninkrijk te worstelen met financieele moeilijkheden, die een jaar of twintig geleden leiden tot een uitstel van betaling van de rente van de nationale schuld. Vijftien jaar lang heeft men reeds een jaarlijksch tekort van verscheidene millioenen milreis. Verleden jaar was het tekort 2.427.564 gulden. Hiervan hebben de republikeinen gebruik gemaakt voor hunne aanvallen op de monarchie. Een der eerste gevolgen van dit geldgebrek was een aanval op de betaling van de civiele lijst, die in Portugal in verhouding tot de totale inkomsten tamelijk hoog was. Jaren lang worstelde koning Carlos met het steeds stijgend tekort in zijn huishouding en aan het ministerie van financiën.

Ministeries van alle richtingen kwamen aan het roer, maar de oppositie werd steeds krachtiger. In 1907 koos de koning Franco als eersten minister. Deze zag het gevaar van den toestand in en gaf den koning den raad om krachtige maatregelen te nemen ter onderdrukking van de stijgende macht der republikeinsche partij. Koning Carlos gaf aan dien raad gehoor en verleende hem door een koninklijk besluit als 't ware dictatoriale macht. Republikeinen en allen, die men verdacht tot hun partij te behooren werden op groote schaal gearresteerd. Kranten werden geschorst. Tegenover den koning nam Franco de volle verantwoordelijkheid voor zijn maatregelen op zich en verklaarde, dat hij door zulke strenge maatregelen de oppositie dier partij kon vernietigen.

Men weet tot welke noodottige gebeurtenissen zijn politiek aanleiding gaf, tengevolge waarvan Franco de vlucht moest nemen en prins Manuel, toen pas 18 jaar oud den troon beklom.

Hoewel hij wegens zijn jeugd niet zonder sympathie werd begroet, was het er toch verre van, dat zijn troonsbestijging eenige geestdrift bij het volk vermocht te verwekken.

Toen verschaften zijn eerste regeeringsdaden hem eenige populariteit bij 't volk, nog vermeerderd door zijn opgeruimdheid en zijn eenvoudige levenswijze.

Ook hij kwam echter in botsing met de oppositie, die hem beschuldigde de schandalen van het Crediet Foncier te hebben willen bedekken, door zijn ontbindingsbesluit van de Kamers, en die hem tevens verantwoordelijk stelde voor de slechte administratie van zijn aide de camp, majoor Fernando de Serpa Pimental, in de zaak van de concessies aan de suikerraffinaderijen op Madera.

De binnenlandsche politiek.

Het gebrek aan politieke ervaring van koning Manuel werd vergoed door de politieke kennis van zijn moeder, koningin Amalia. Als dochter van wijlen den graaf van Parijs en zuster van den tegenwoordigen hertog van Orleans en hertog van Montpensier groeide zij op in een omgeving, die haar uitnemend geschikt maakte voor haar positie als koningin van Portugal. Zij werd op 28 September 1865 te Twickenham geboren en huwde op 22 Mei 1886 met don Carlos, toen kroonprins van Portugal, die later koning werd.

De koningin is zeer artistiek aangelegd. Zij schildert met veel talent, is een uitstekende musicienne, goed bekend met letterkunde en buitengewoon liefdadig. De oprichting van 'n inrichting tot bestrijding der tuberculose te Carcavellos was aan haar initiatief te danken. Op eigen kosten richtte zij ook in het paleis Necessidades een toevlucht in voor arme kinderen.

Ondanks den goeden wil van den koning en de ervaring in de politiek van de koningin-moeder, werd de politieke toestand in Portugal steeds ernstiger. Dit was te wijten aan allerlei omstandigheden, maar toch voornamelijk aan den chaotischen toestand in de Cortes. Geen enkele partij had een meerderheid. De geheele kamer was verdeeld in fracties, die voortdurend op voet van oorlog met elkaar stonden. Onder zulke omstandigheden was het den opeenvolgenden ministeries onmogelijk om een der dringende hervormingen tot stand te brengen, die den binnenlandschen toestand moesten verbeteren. Van dezen toestand van machteloosheid werd behoorlijk gebruik gemaakt door de republikeinsche partij, de eenige in Portugal, die een bepaald doel nastreeft en een bepaalde politiek voert. De positie van de regeering en met haar van de monarchie werd steeds gevaarlijker. Drie weken geleden verklaarde A. Costa, een republikeinsche afgevaardigde en een der leiders van de partij in een intervieuw:

De toestand van den jongen koning is onhoudbaar. Men moet blind zijn om het niet te zien. De monarchistische partijen vernielen elkaar en verkeeren in onontwarbare moeilijkheden, die slechts hun totaal verval verbergen. De zonderlingste verbintenissen ziet men aan alle kanten. De conservatieven houden zich wanhopig vast aan de liberale partij, maar tegelijk zien wij liberale politici in de twintigste eeuw hun goedkeuring hechten aan de meest reactionaire maatregelen. De koning heeft dus geen partij, waarop hij geheel kan vertrouwen. In de nieuwe kamer, voorzien wij, zoo wel aan den kant van de vrienden als van de vijanden der regeering fouten en onvoorzichtigheden, waardoor wij gemakkelijk onze handen vouwen en kalm toekijken naar den ondergang der dynastie.

Wij houden echter rekening met onzen plicht om de moreele en politieke leiding van het land in handen te houden (een leiding, die wij reeds „de facto" uitoefenen) ter verdediging van de publieke vrijheden en bescherming van de hulpbronnen van het land.

Een verandering is dan ook zeker. Zij zal noodlottig zijn en kan niet langer worden uitgesteld. Wanneer wij genoodzaakt zijn de wapens op te nemen, zijn wij besloten het te doen op het oogenblik dat logisch en eindelijk door de omstandigheden zal worden aangewezen. Wanneer de monarchie dit oogenblik wil verhaasten, heeft zij slechts een ding te doen, het terugroepen van de conservatieven tot de regeering. Dat zou het volk nooit goedkeuren. Het zou een onmiddellijke revolutie beteekenen. Wij kunnen op het oogenblik plaatsvervangers leveren voor de dynastie en voor alle regeeringspersonen.

Maar welk een geest van bezadigdheid en menschelijkheid het Portugoesche volk ook moge bezielen, de revolutie zal altijd eenigszins „brusque" zijn, er zal eenig bloed vloeien. Dit is bijna onvermijdelijk. Waarom kan dit niet vermeden worden? Waarom wordt niet een minder heftige overgang gezocht? Wanneer ik een vriend was van koning Manuel, dan zou ik hem volkomen oprecht aantoonen, welke de eenige weg was, dien hij met eere kon bewandelen, nml. tijdig af te treden, met een waardigheid, waaraan het land hulde zou brengen en die den vorst voor 't eerst in lange jaren in verbinding zou brengen met de gevoelens van het volk, en op Portugal de wereld met bewondering zou doen blikken."

Uit dit onderhoud blijkt, dat toen bij de republikeinen de plannen gereed waren om zoo spoedig mogelijk een revolutie te veroorzaken, hoewel toen wellicht niemand zulk een ernstige beteekenis aan zijn woorden zal hebben gehecht.

INGEZONDEN MEDEDEELINGEN.

COCKTAILS TERAPEUTICOS

Como se ha pretendido por algunos industriales recomendar el aceite de petroleo como un sustituto de aceite de hígado de bacalao, debemos advertir por el bien de los mismos enfermos, que el aceite de petroleo es una substancia mineral, que si se usa internamente es exipelida íntegra por las evacuaconies intestinales, causando á la larga inflamación de las vías digestivas.

Las propiedades alimenticias y nutritivas del aceite de higado de bacalao dependen en absoluto de las grasas que entran en la composición natural del aceite. Estas grasas son digeridas y asimiladas con mucha más facilidad que las otras, debido á la presencia en el aceite de bacalao de ciertos compuestos derivados del hígado, que permiten la pronta emulsificación del aceite por los fluidos del estómago — y hacen que su absorción por la membrana mucosa se lleve á efecto con más facilidad y con más rapidéz que la de ninguna otra grasa.

Drukker:

B. L. BOGAERS.